

عنوان مقاله:

بررسی الگوی حضورپذیری در حرم های مقدس و بافت پیرامونی آنها؛ نمونه موردی: حرم مطهر امام رضا (ع) در شهر مشهد مقدس

محل انتشار:

اولین همایش بین المللی معماری و شهرسازی جهان اسلام در عصر جهانی شدن (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

عباس آذری - دانشجوی دکتری شهرسازی، پژوهشکده نظر

ناصر براتی - دانشیار دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه بین المللی امام خمینی قزوین

مهدی میرمعینی - کارشناس ارشد برنامه ریزی شهری، گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت

شادی محمدی اوجان - کارشناس ارشد برنامه ریزی شهری، گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت

خلاصه مقاله:

در سرتاسر تاریخ، فضاهای شهری نقش مهمی در ممکن ساختن تعاملات اجتماعی و در نتیجه افزایش سرمایه اجتماعی شهرها و احساس تعلق و مشارکت مردمی بازی کرده‌اند. این فضاها در شهرهای مذهبی و بخصوص در حریمهای مقدس و بافت پیرامونی آنها عملکرد پررنگتری به خود گرفته و در برقراری ارتباط میان انسان و محیط که منجر به تبدیل محیط به مکان می شود، موفق تر عمل می کرده اند بطوریکه انسجام آنها به عنوان الگویی هویت بخش، پیوستگی حسی یکپارچه ای را در سرتاسر بافت پیرامونی فراهم می نمود. اما با گذشت زمان و مداخلاتی که در دهه های اخیر پیرامون این حرم ها رخ داده است، موجبات تضعیف حضورپذیری و حس مکان در حرم های مقدس و بافت پیرامونی آنها شده است. در نتیجه این پژوهش به دنبال بررسی علل از بین رفتن ادراک‌دهنی از این مکان ها و ارتباط افراد با آنها براساس تجربه شخصی شان و کاهش احساس تفاوت فضایی، جهت یابی فضا و درک آنکه در نهایت منجر به جدایی حرم از بافت پیرامونی است، می‌باشد. با توجه به اینکه مشهد شاهد بیشترین مداخلات بوده است و به عنوان مقدس ترین شهر ایران جایگاه ویژه ای دارد، این شهر به عنوان نمونه موردی در این پژوهش بررسی شده است. نظر به ماهیت کیفی پژوهش از روش توصیفی مبتنی بر نمونه موردی استفاده شده است.

کلمات کلیدی:

حس مکان، حضورپذیری، چیدمان فضایی، حرم امام رضا (ع)

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/868177>

